

Kiến nghị Quốc hội thực hiện Luật trưng cầu dân ý

Hòa Ái, RFA

2019-05-28

Tổng Bí thư kiêm Chủ tịch nước Nguyễn Phú Trọng phát biểu khai mạc Hội nghị Trung ương 10 ngày 16/05/19. Courtesy: Ảnh chụp màn hình Truyền Hình Nhân Dân

Một nhóm gồm 4 vị nhân sĩ trí thức vừa gửi kiến nghị kêu gọi Quốc hội cần bổ sung vào chương trình nghị sự của Kỳ họp thứ 7, Quốc hội khóa XIV thảo luận về những vấn đề cấp bách của đất nước cũng như không thể chậm trễ hơn nữa trong việc thực hiện trưng cầu dân ý theo luật định.

Những câu hỏi của Tổng Bí thư

Trong bài phát biểu khai mạc Hội nghị Trung ương 10 dài 14 phút đồng hồ vào ngày 16 tháng 5, Tổng Bí thư kiêm Chủ tịch nước Việt Nam, ông Nguyễn Phú Trọng, nhấn mạnh các cột mốc quan trọng gồm năm 2030, là 100 năm thành lập Đảng Cộng sản (CSVN) hay đến năm 2045, kỷ niệm 100 năm thành lập nước và ông đưa ra nhiều câu hỏi gây chú ý đặc biệt đối với các cử tri là giới nhân sĩ trí thức bao gồm định hướng, hình dung Việt Nam như thế nào vào năm 2030, 2045; thời kỳ quá độ là thế nào; đổi mới chính trị và đổi mới kinh tế là thế nào; đổi mới chính trị có phải đổi mới chế độ chính trị không; vừa qua kinh tế thị trường phát triển đến thế được chưa, có bảo đảm định hướng xã hội chủ nghĩa không, có lệch về phía nào không...?

Trước đó, truyền thông trong nước còn đăng tải thông tin về 3 cuộc họp do ông Nguyễn Phú Trọng chủ trì, cũng nêu lên những câu hỏi lớn liên quan vận mệnh quốc gia và đời sống của toàn dân Việt Nam như “Có cần phải sửa đổi điều lệ của Đảng CSVN hay không?” hay “Có nên xóa bỏ thành phần kinh tế nhà nước hay không?”...

Quan trọng nhất thể chế chính trị này còn duy trì cái gọi là ‘Chủ nghĩa Marx-Lenin’, cái gọi là ‘Định hướng xã hội chủ nghĩa’ thì mô hình Xô Viết hay mô hình Trung Quốc cũng đều dẫn tới sự bế tắc như hiện nay

-GS. Tương Lai

Giáo sư Tương Lai, nguyên Viện trưởng Viện Xã hội học Việt Nam, thành viên Tổ Tư vấn Võ Văn Kiệt cho RFA biết một số nhân sĩ trí thức tại Việt Nam quan tâm đến những điều ông Nguyễn Phú Trọng vừa nêu. Theo họ những vấn đề đó có ý nghĩa lớn về lý luận cũng như về thực tiễn đối với sự tồn tại và phát triển đất nước. Những vấn đề như thế từng được đặt ra nhiều năm trước mà bản thân Giáo sư Tương Lai đã từng đề cập hồi năm 2009 hay cố Thủ tướng Võ Văn Kiệt đã từng nói đến trước đó. Giáo sư Tương Lai trình bày:

“Ông Võ Văn Kiệt mất năm 2008. Hai năm trước khi mất, ông đã nói rất rõ và tôi có trích trong Bản tham luận của tôi là ‘Cái gọi là ‘Định hướng xã hội chủ nghĩa’ thực ra là tư tưởng giáo điều bảo thủ, kìm hãm sự phát triển của đất nước’. Thế thì bây giờ ông Trọng lại nêu lên như là một vấn đề gì mới mẻ, mà thực ra có gì mới đâu. Những điều người ta đề cập đến từ lâu mà chính bản thân ông Trọng gạt bỏ, thậm chí quy kết cho là chệch hướng, chống Đảng, phản động. Bây giờ dưới sức ép của cuộc sống và sự bế tắc cho nên ông ta phải đặt những câu hỏi đó ra.”

Mặc dù vậy, Giáo sư Tương Lai cùng với ba vị nhân sĩ trí thức khác gồm ông Lê Công Giàu, ông Huỳnh Tấn Mẫm và ông Huỳnh Kim Báu ghi nhận chương trình nghị sự của phiên họp lần thứ 7 Quốc hội Khóa XIV, khai mạc vào ngày 20/05/19 không có nội dung quan trọng mà ông Nguyễn Phú Trọng chính thức đặt lại nhằm định hướng cho sự phát triển đất nước.

Bốn vị nhân sĩ trí thức, trong tư cách của cử tri vào ngày ngày 23/05/19 công bố một Kiến nghị gửi Quốc hội.

Bốn vị nhân sĩ trí thức (từ trái sang): Ông Huỳnh Tấn Mẫm, Giáo sư Tương Lai, Ông Huỳnh Kim Báu, Ông Lê Công Giàu. Courtesy: Facebook, RFA edited

Kiến nghị gửi Quốc hội

Điểm đầu tiên trong Kiến nghị gửi Quốc hội, bốn vị nhân sĩ trí thức đề nghị Quốc hội cần bổ sung vào chương trình nghị sự của Kỳ họp thứ 7 một mục quan trọng hàng đầu là thảo luận những vấn đề vừa cấp bách vừa lâu dài đến quốc kế dân sinh. Giáo sư Tương Lai giải thích về kiến nghị này:

“Nghĩa là vẫn đang là câu hỏi, không có gì rõ ràng và nếu không xác định cho rõ thì như bài trên Vietnamnet nói rằng ‘Đã đến lúc chấm dứt mô hình Xô Viết’, họ mượn khái niệm mô hình Xô Viết để giảm nhẹ bớt đi, nhưng thực ra là nói một mô hình của chế độ được bao cấp toàn trị về mặt chính trị, về mặt kinh tế, về mặt văn hóa. Cho nên không tách vấn đề quốc kế dân sinh, tức là không thể tách vấn đề đời sống ra khỏi vấn đề chính trị và cũng không thể tách vấn đề chính trị ra khỏi vấn đề kinh tế được. Nền tảng kinh tế như thế nào thì nó chi phối đời sống chính trị và ngược lại thể chế chính trị như thế nào thì nó chi phối mô hình kinh tế và nó kìm hãm sự phát triển của kinh tế. Chúng tôi nói vấn đề quốc kế dân sinh là nói khái niệm chung như vậy, chứ không phải chỉ nói đến đời sống của nhân dân mà thôi.”

Trong Kiến nghị gửi Quốc hội, bốn vị nhân sĩ trí thức nêu rõ với kiến nghị trên, để làm nền tảng vững chắc cho những kiến giải của Quốc hội sau này về những vấn đề có liên quan đến vận mệnh của đất nước và cuộc sống của mọi người dân, họ kiến nghị cần có trưng cầu ý dân về các vấn đề thiết yếu, chẳng hạn như vấn đề mà ông Nguyễn Phú Trọng nhắc tới về “đổi mới chính trị có phải đổi mới chế độ chính trị không?” hoặc “có nên xóa bỏ thành phần kinh tế nhà nước hay không?”. Ông Lê Công Giàu khẳng định về lý do đưa ra kiến nghị cần phải trưng cầu dân ý:

“Những nội dung ông Tổng Bí thư đề ra rất quan trọng cho đất nước. Tuy nhiên nếu chỉ bàn luận trong nội bộ Ban chấp hành Trung ương Đảng thì cần nhưng chưa đủ, mà bước thứ hai là phải đưa ra cho Quốc hội thảo luận. Bước thứ ba nữa là Quốc hội thảo luận những vấn đề đó xong thì cần phải đưa ra trưng cầu dân ý. Luật trưng cầu dân ý đã có rồi nhưng chưa bao giờ thực hiện. Nhân dịp ông Tổng Bí thư đặt ra vấn đề như thế thì Quốc hội bàn rồi đưa ra trưng cầu dân ý luôn thì rất tốt vì liên quan tới đường lối phát triển đất nước thì phải trưng cầu dân ý.”

Thêm một kiến nghị được bốn vị nhân sĩ trí thức đưa ra là Đại biểu Quốc hội cần thay đổi cách tiếp xúc cử tri trước và sau kỳ họp Quốc hội mà lâu nay vẫn tiến hành. Giáo sư Tương Lai nhấn mạnh rằng người dân có quyền đến dự cuộc gặp mặt cử tri ở bất cứ nơi nào họ muốn và Đại biểu Quốc hội có thể nghe được tiếng nói trung thực, thẳng thắn của dân chứ không phải là những lời ca tụng hay phê bình của cử tri đã được chính quyền địa phương lựa chọn và gợi ý và cơ quan Mặt trận Tổ quốc ở cơ sở làm nhiệm vụ giới thiệu và chủ trì.

Ông Lê Công Giàu chia sẻ trong trường hợp Đại biểu Quốc hội tiếp xúc và thật lòng lắng nghe tiếng nói của cử tri thì ông sẽ góp ý rằng:

Những nội dung ông Tổng Bí thư đề ra rất quan trọng cho đất nước. Tuy nhiên nếu chỉ bàn luận trong nội bộ Ban chấp hành Trung ương Đảng thì cần nhưng chưa đủ, mà bước thứ hai là phải đưa ra cho Quốc hội thảo luận. Bước thứ ba nữa là Quốc hội thảo luận những vấn đề đó xong thì cần phải đưa ra trưng cầu dân ý. Luật trưng cầu dân ý đã có rồi nhưng chưa bao giờ thực hiện. Nhân dịp ông Tổng Bí thư đặt ra vấn đề như thế thì Quốc hội bàn rồi đưa ra trưng cầu dân ý luôn thì rất tốt vì liên quan tới đường lối phát triển đất nước thì phải trưng cầu dân ý
-Ông Lê Công Giàu

“Tính từ năm 1975 thì sau bốn mươi mấy năm, còn trước đó lâu hơn nữa kể từ ngày Đảng thành lập thì thể chế chính trị này cho người ta thấy việc phát triển đất nước rất chậm. Hiện nay GDP của Việt Nam chỉ có hơn Lào và Campuchia thôi và càng ngày càng để ra nhiều vấn đề phức tạp, ví dụ như tham nhũng. Chính thể chế này tạo ra tham nhũng. Thể chế này không thể chống tham nhũng mà phải sửa thể chế thì mới chống tham nhũng được. Do đó chúng tôi suy nghĩ cần phải có thay đổi về thể chế.”

Còn ý kiến của Giáo sư Tương Lai là:

“Quan trọng nhất thể chế chính trị này còn duy trì cái gọi là ‘Chủ nghĩa Marx-Lenin’, cái gọi là ‘Định hướng xã hội chủ nghĩa’ thì mô hình Xô Viết hay mô hình Trung Quốc cũng đều dẫn tới sự bế tắc như hiện nay.”

Bốn vị nhân sĩ trí thức gửi kiến nghị đến Quốc hội lần này cũng từng cùng với các nhân sĩ trí thức ở Việt Nam trong 2 thập niên qua nhiều lần gửi thư ngỏ và kiến nghị đến Quốc hội, lãnh đạo Đảng và Nhà nước liên quan các vấn đề trọng yếu như sửa Hiến pháp, kêu gọi không khai thác bauxite Tây Nguyên hay mới nhất là kêu gọi cảnh giác đối với Trung Quốc trước sự im lặng của Nhà nước liên quan thông tin ông Nguyễn Phú Trọng lâm bệnh./.

Nguồn: https://www.rfa.org/vietnamese/in_depth/the-intellecutuals-petitioned-vn-parliament-to-perform-referendums-05282019143443.html

NGUYỄN VĂN KIẾN NGHỊ GỬI QUỐC HỘI

Chúng tôi, những cử tri quan tâm đến hiện tình đất nước, qua đài truyền hình, biết được chương trình nghị sự Kỳ họp thứ 7, Quốc hội khoá XIV, kiến nghị với Quốc hội mấy vấn đề sau đây:

1.- Trước phiên họp này, báo và đài đã đưa tin dồn dập về 3 cuộc họp do ông Nguyễn Phú Trọng, Tổng Bí thư ĐCSVN, Chủ tịch Nước CHXHCNVN chủ trì. Tại đó ông Tổng Bí thư, Chủ tịch Nước đã nêu lên những câu hỏi lớn liên quan đến vận mệnh đất nước và đời sống của toàn dân như:

- Có nên 'xóa bỏ' thành phần kinh tế nhà nước hay không?
- Đổi mới chính trị có phải là đổi mới chế độ chính trị không?
- Có cần phải sửa đổi điều lệ của Đảng CSVN hay không?

Trong bài phát biểu khai mạc Hội nghị TƯ lần thứ 10 ông dẫn dụ nhiều điều, song chủ yếu vẫn là những câu hỏi:

- Chiến lược là thế nào? Chúng ta định hướng mốc là đến năm 2026 là mốc, năm 2030 là mốc rất quan trọng (100 năm thành lập Đảng) và đến năm 2045 (100 năm thành lập nước).
- Vậy chúng ta định hướng, hình dung ra nước ta vào năm 2030 sẽ là thế nào?
- Đến năm 2045 nước ta sẽ hình dung như thế nào?
- Thời kỳ quá độ là thế nào?
- Đổi mới Chính trị và đổi mới kinh tế là thế nào ...

Ông nhắc đi nhắc lại nhiều lần câu "Khó lắm các đồng chí ạ, cả lý luận và thực tiễn, phải hiểu biết rất sâu sắc thực tế, cả trong nước và quốc tế". Ông đưa ra một ví dụ "chỉ riêng về tên của văn kiện cho Hội nghị 10 lần này khi đưa ra Trung ương thảo luận còn dự kiến 112 tên gọi khác nhau" và ông cho biết "riêng cái đó đã cãi nhau rồi".

Chúng tôi hiểu rằng, những vấn đề ông Trọng nêu lên tuy không mới, nhưng đã chạm đến những vấn đề có ý nghĩa lớn về lý luận cũng như về thực tiễn đối với sự tồn tại và phát triển của đất nước ta từng được đặt ra nhiều năm qua. Nếu chỉ tính từ khi ông Nguyễn Phú Trọng giữ trách nhiệm Chủ tịch Hội đồng Lý luận Trung ương cho đến khi đảm nhiệm vai trò Tổng Bí thư năm 2011, vấn đề đó đã được nhiều lần đặt ra nhưng chưa hề được thảo luận một cách nghiêm túc, thậm chí những người dám thẳng thắn nêu lên trên các diễn đàn chính thức đều bị gạt bỏ, bị phê phán.

Nay, dưới sức ép của cuộc sống, ông Nguyễn Phú Trọng chính thức đặt lại những vấn đề ấy trong những cuộc họp quan trọng nhằm định hướng cho sự phát triển đất nước trong bối cảnh mới của những biến động dữ dội trên thế giới và trong khu vực. Ấy thế mà, trong chương trình nghị sự của phiên họp Quốc hội khai mạc ngày 20.5.2019 chúng tôi không thấy có nội dung hết sức quan trọng nói trên. Vì thế chúng tôi thấy cần lên tiếng.

2.- Chúng tôi kiến nghị Quốc hội cần bổ sung vào Chương trình nghị sự của Kỳ họp này một mục quan trọng hàng đầu là thảo luận về những vấn đề vừa cấp bách vừa lâu dài đến quốc kế dân sinh, không những thế có ý nghĩa trực tiếp và sâu xa đến vận mệnh đất nước nhằm bước đầu nêu lên những kiến giải cho các câu hỏi đang còn bị bỏ lửng mà ông Tổng Bí thư, đồng thời là Chủ tịch Nước vừa nêu lên, nhưng ông lại vắng mặt trong mấy ngày vừa qua. Nếu vì chương trình nghị sự đã quá tải thì nên tạm lùi lại một vài vấn đề ít quan trọng hơn so với những vấn đề vừa đặt ra. Nhược bằng không thể đẩy lùi nội dung đã dự định thì cần kéo dài thêm thời gian của phiên họp này để Quốc hội thảo luận và đề xuất những gợi ý bước đầu cho những vấn đề lớn vừa được đặt ra.

3.- Cùng với kiến nghị trên, để làm điểm tựa vững chắc cho những kiến giải của Quốc hội sau này về những vấn đề có liên quan đến vận mệnh của đất nước và cuộc sống của mọi tầng lớp nhân dân, chúng tôi kiến nghị, cần có trưng cầu dân ý về một vài vấn đề thiết yếu nhất trong số những vấn đề vừa nêu trên, ví dụ: "Đổi mới chính trị có phải là đổi mới chế độ chính trị không", hoặc "Có nên 'xóa bỏ' thành phần kinh tế nhà nước hay không".

Đây là điều mà chúng ta chưa hề thực hiện, mặc dầu Luật trưng cầu ý dân đã được Quốc hội biểu quyết ngày 25.11.2015 và đã có hiệu lực từ ngày 1.7.2016. Cùng với việc trưng cầu ý dân, cần có những cuộc lấy ý kiến những người giàu tâm huyết, quan tâm đến vận nước, có tri thức khoa học chuyên sâu trên những lĩnh vực lý luận và thực tiễn, theo dạng những "hội nghị Diên Hồng" nhỏ, nhằm khơi động ý chí tự lực tự cường, tạo nên một sức lan toả mạnh mẽ và rộng lớn trong mọi tầng lớp nhân dân, đặc biệt là trí thức, nhân sĩ trong và ngoài nước cùng với lớp tuổi trẻ năng động, sáng tạo đang cần được tự thể hiện sức mạnh và ý chí, tạo ra nội lực để bứt lên.

4.- Cùng với những điều trên, chúng tôi kiến nghị cần thay đổi cách tiếp xúc cử tri của đại biểu Quốc hội trước kỳ họp và sau kỳ họp mà lâu nay vẫn tiến hành:

Để nghe cho được tiếng nói thật của dân, những tiếng nói trung thực, thẳng thắn chứ không phải là những lời tụng ca hay phê bình được gợi ý theo cách "mớm cung" cho một số cư dân đã được công an, chi bộ, chính quyền cơ sở chọn trước, rồi cơ quan Mặt trận Tổ quốc ở cơ sở làm nhiệm vụ giới thiệu và chủ trì.

Dân có quyền đến dự cuộc gặp mặt cử tri ở bất cứ nơi nào mà họ muốn. Và dân cũng đủ tinh táo và sâu sát để loại bỏ những kẻ quấy rối. Chỉ cần nhà cầm quyền thật bụng tin dân. Đó là cách tốt nhất để đại biểu Quốc hội tiếp xúc được với người dân và lắng nghe tiếng nói thật của họ.

Chúng tôi kiến nghị những vấn đề trên nhằm góp phần giải toả những lúng túng của ông Tổng Bí thư, Chủ tịch nước: "*Khó lắm, cả lý luận và thực tiễn,*

phải hiểu biết rất sâu sắc thực tế, cả trong nước và quốc tế". Vì "khó lắm" nên phải tìm hiểu lời giải từ dân, lắng nghe dân, thật bụng tin dân.

Kính gửi Quốc hội lời chào trân trọng.

Tp Hồ Chí Minh,

Ngày 23.5.2019

– **Lê Công Giàu**, nguyên Tổng Thư ký Tổng hội Sinh viên Sài Gòn 1966, nguyên Phó Bí thư Thường trực Thành đoàn Thanh niên Cộng sản Hồ Chí Minh, Sài Gòn 1975, nguyên Phó Tổng Giám đốc Saigon Tourist, Chủ tịch HĐQT Hãng Hàng không Pacific Airline, nguyên Giám đốc Công ty SAVIMEC, FTDC, ITPC

– **Huỳnh Tấn Mẫm**, nguyên Chủ tịch Tổng hội Sinh viên Sài Gòn, Đại biểu Quốc Hội Khóa VI, nguyên Ủy viên Mặt trận Tổ quốc Tp Hồ Chí Minh, nguyên Tổng Biên tập Báo Thanh Niên

– **Huỳnh Kim Báu**, nguyên Tổng Thư ký Hội Trí thức yêu nước Tp Hồ Chí Minh

– **Tương Lai**, nguyên Viện trưởng Viện Xã hội học Việt Nam, thành viên Tổ Tư vấn Võ Văn Kiệt./.

Nguồn: <https://baotienngdan.com/2019/05/24/kien-nghi-gui-quoc-hoi/>

www.vietnamvanhien.org

